

nede, en meget udbredt Antagelse, at den Slags Naturalnydelser ude paa Landet i meget stor Udstrækning unddrage sig den Skattebyrde, som de ifølge Loven ere pligtige at bære, ikke saa meget ved bedvidst Defraudation — der ligger uhyre langt fra mig at ville beskyldte Landmænd for i saa Henseende at være mindre gode Mennesker end andre —, men ved en vis Ubefærdighed, en vis manglende Evne til ret at kunne bedømme den Slags Naturalnydelers Pengeværdi. Man er for en stor Del uvant med, utilbøjelig til at betragte det Husly, man nyder i egen Gaard, de Grøntsager, man faar fra sin egen Have, og den Køretur, man faar med sin egen Befordring, som Indtægter af ganske samme Art som de rede Penge, man faar hjem for sin Mælk, sit Flæsk o. s. v. Og selv om man nok i Almindelighed ansætter den Slags Naturalnydelser som Indtægt, er Ansættelsen sikkert i de allerfleste Tilfælde rent skønmæssig og vil ganske naturligt meget let komme til at falde under den virkelige Handelsværdi af saadanne Varer. Og Ligningsmyndighederne ville i de fleste Tilfælde staa ret hjælpeløse og det, hvad enten der fra den paagældende Skatteyder foreligger en summarisk Opgivelse af hans Indkomst, saaledes som han opfatter den, eller der slet ingen Selvangivelse foreligger. Ligningsmyndighederne ere nødte til at holde sig til rent udvortes og ret lidet-sigende Kriterier, Ejendomsskylds- eller Hartkornsansættelse o. s. v. Jeg vil hen-vise ærede Medlemmer til at læse Bilaget, Tillæg B, Sp. 949—50, hvor man faar et lidet tiltalende Indtryk af den Maade, hvorpaa der efter Finansministeriets egen Fremstilling meget ofte lignedes. Kun rent undtagelsesvis ville Ligningsmyndighederne, hvor der foreligger stærk og begrundet Formodning om, at der paa den eller den Post er regnet for lavt, være i Stand til at sætte Fingeren paa det bestemte Punkt og sige: Lad os undersøge den Sag nærmere. Det gælder ikke alene de mindre og middelstore Landmænd, men jeg tror, det i nok saa høj Grad gælder de store Landmænd, Proprietarerne og Godsejerne. For deres Vedkommende er det ikke en Suppevisk, en Snæs Æg eller en Køretur til Byen, det drejer sig om, men noget, hvis Ansættelse i Pengeværdi kan andrage meget store Beløb. Hvor meget vilde en Herregaardsbygning eller maaske en hel Del Slotte kunne indbringe, hvis de bleve lejede ud til fremmede? Hvor meget vilde Jagt- og Fiskerettigheder kunne indbringe, hvis de bleve bortforpagtede? Naar man ser, hvor latterlig ringe de store Godsejeres

til Skattevæsenet opgivne Indkomst er i Forhold til deres Formue, naar den for de største Godsejere, Folk paa over 30,000 Kr. om Aaret, opgives saaledes, at de ikke en Gang have en Renteindtægt paa 4 pCt., maa jeg sige, at for mit Vedkommende tillægger jeg dette Tal grumme ringe Vægt. Det staaer for mig som et Træk, der er interessant, men kun, fordi det giver en Forestilling om, i hvilken Udstrækning disse Personer for en stor Del unddrages den Skattepligt til Staten, de i og for sig burde bære. Og det er givet, at hvis dette finder Sted, tilføjes der herigennem den øvrige Befolkning en blodig Forurettelse. Naar Gaardmænd eller Godsejere betale for lidt, betyder det, at den øvrige Befolkning skal betale saa meget mere. Embedsmandens, Lærerens, Arbejderens og Jernbanemandens Indtægter kan man til Punkt og Prikke konstatere; ogsaa overfor Haandværkere og handlende har man visse Midler til at jugere. Naar nu Skattebyrden for deres Vedkommende skal forøges, er en Del af den Forøgelse, de saaledes komme til at bære, Ækvivalent for den Skat, der betales for lidt ude paa Landet.

Der er i Dagspressen og tillige andre Steder, f. Eks. i Nationaløkonomisk Forening, ført Debat om, hvor stort et Beløb det er, Landmændene paa den Maade betale for lidt ind i Statskassen. Det er af Skattedirektør Molde, saa vidt jeg husker, beregnet til 4 Mill. Kr. Det vil sige, at næsten hele den Forhøjelse, der her foreslaas af Indkomst- og Formueskatten, vilde være overflødig, hvis denne Beregning er rigtig. Nu er jeg personlig tilbøjelig til at tro, at han har regnet for højt, men selv Generaldirektør Rubin, for hvis Vedkommende det vilde være psykologisk forklarligt, om han maaske saa Sagen noget ensidigt fra den modsatte Side, regner dog med et Beløb mellem 1 og 1½ Mill. Kr., hvad der for mig staaer som for lavt regnet. Men selv om vi holde os til de Tal, som opgives af den øverste Myndighed for Skattevæsenet, vil det dog sige, at kun ¾ af den Forhøjelse, der foreslaas paa Indkomst- og Formueskatten, vilde være nødvendigt, hvis den blev betalt i lige Grad af alle, at den ene Fjerdedel kun skyldes de for lave Skatte-ligninger paa Landet. Hvis dette er Tilfældet, vil det sige, at naar fremtidig en københavnsk Smaaaborger eller Funktionær med 1,800 Kr. i aarlig Indtægt skal betale 2 Kr. mere i Statsskat end tidligere, ere de 50 Øre en Erstatning, han for sin Part maa udrede for det Beløb, der kommer for lidt ind ude fra Landet.